

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

10.03.2026

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Вечірній Київ. – 2026. – 9 бер. Шевченківська премія – 2026: стали відомі імена переможців. – Марків Н.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. Національна премія Шевченка: Лауреатами стали режисер фільму «Ти – космос» та організатори виставки Горської. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 9 бер. Стали відомі лавреати Шевченківської премії. – Інф.; NV. – 2026. – 9 бер. Юрій Щербак, Павло Остріков, Паштет. Оголошено імена лауреатів Шевченківської премії 2026. – Інф. та ін.](#)

До дня народження Тараса Шевченка

[Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Києві відбудеться спецпоказ фільму, присвяченого Тарасу Шевченку. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Хмельницькому презентували нотне видання романсів Тараса Шевченка. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. В Одесі відкриють цифрову виставку про Шевченка з AR і відеошоу. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 9 бер. В Одесі пройде виставка цифрового мистецтва «Шевченко як Open Source опору / спротиву». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 9 бер. Шевченка і дослідження його спадщини, привезені з Канади. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. У київському архіві показали документ про народження Тараса Шевченка. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. «Шевченко мобілізує»: у Києві відбудеться історично-мистецький діалог про образ Кобзаря у часи боротьби. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 9 бер. В Івано-Франківську відбулась прем'єра опери «Катерина» за мотивами поеми Шевченка. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 9 бер. У Києві вшанували пам'ять пророка і поета Тараса Шевченка. – Скотнікова О.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Театрі Заньковецької у Львові відбулася прем'єра вистави «Балада про украдене щастя». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 7 бер. Луганський український театр, тричі релокований, дивує київських глядачів. – Самченко В.](#)

Музика

[Укрінформ. – 2026. – 9 бер. Leléka презентувала оновлену версію пісні для Євробачення. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. LELÉKA презентувала оновлену версію пісні, з якою виступить у Відні. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 9 бер. На Майдані відбувся симфонічний Концерт стійкості. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. Фільм Чернова «2000 метрів до Андріївки» отримав дві престижні нагороди у США. – Інф.; Віледж Україна. – 2026. – 9 бер. Мстислав Чернов отримав премію Гільдії сценаристів Америки за стрічку «2000 метрів до Андріївки». – Джанов Д.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Стамбулі восени пройде I міжнародний Кримський кінофестиваль. – Інф.](#)

Література

[Укрінформ. – 2026. – 9 бер. В Україні вийде збірка мілітарного горору «Птахи у п'ятні». – Інф.](#)

[Віледж Україна. – 2026. – 9 бер. 10 книжок березня. – Буряк В.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 9 бер. У 2025 році в Україні продали понад 5 тисяч російських книжок: чому нікого не оштрафували. – Наріжна В.](#)

Музейна справа

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 9 бер. Музей мистецтв Кіровоградщини отримав унікальні старообрядницькі реліквії: фото. – Наріжна В.](#)

Охорона культурної спадщини

[Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Мукачеві виявили залишки палацу Телегді XVI століття. – Інф.](#)

[Віледж Україна. – 2026. – 9 бер. Активісти оцифрували «останній» дерев'яний водяний млин Київщини, щоб реставрувати його. – Джанов Д.](#)

Релігія

[Вечірній Київ. – 2026. – 9 бер. Ближні печери у лаврі відкриті для вірян: Епіфаній уперше звершив молитву за Україну в храмі над печерами. – Скотнікова О.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Ботсвані встановили перший в Африці пам'ятник Тарасу Шевченку. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. У Ботсвані встановили перший в Африці пам'ятник Тарасу Шевченку. – Інф. та ін.](#)

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. Дипломати та діаспора відзначили Шевченківські дні у Празі. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. Українська громада в Угорщині вшанувала пам'ять Тараса Шевченка. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Парижі провели шевченківське театральне дійство до дня народження Кобзаря. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Варшаві громада та дипломати вшанували пам'ять Кобзаря. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. Слово Кобзаря у Стамбулі: українська громада вшанувала пам'ять Шевченка літературним вечором. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Пекіні відзначили 212-ту річницю від дня народження Тараса Шевченка. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Вечірній Київ. – 2026. – 9 бер. Вистава «Лимони» та нова опера від Opera Aperta: у Києві представили культурні проекти, які підтримав Goethe-Institut. – Катаєва М.

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Франції презентували виставку українського митця, представника Паризької школи Олекси Грищенка. – Інф.

Загальні питання

Вечірній Київ. – 2026. – 9 бер. Шевченківська премія-2026: стали відомі імена переможців. – Марків Н.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. Національна премія Шевченка: Лауреатами стали режисер фільму «Ти – космос» та організатори виставки Горської. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 9 бер. Стали відомі лавреати Шевченківської премії. – Інф.; NV. –2026. – 9 бер. Юрій Щербак, Павло Остріков, Паштет. Оголошено імена лауреатів Шевченківської премії 2026. – Інф. та ін.

9 березня до дня народження Тараса Шевченка відбулася церемонія нагородження лауреатів Національної премії України ім. Тараса Шевченка. Відповідний Указ опублікували на сайті Президента. На підставі подання Комітету з Національної премії України ім. Тараса Шевченка премію за 2026 рік присудили: Олесі Авраменко – за мистецтвознавчі науково-популярні твори з авторської серії «Ассент»; Павлу Белянському – за роман «Битись не можна відступити»; Назару Білику – за Меморіал українським розвідникам, серії скульптур «Збурений простір», «Сплав»; Тетяні Гаук, Олені Грозовській, Михайлу Кулівнику, Катерині Лісовій, Дар'ї Подольцевій – за виставковий проєкт «Алла Горська. Боривітер»; Олені Гром – за фотопроект «Вкрадена весна»; Оксані Дмитрієвій – за вистави «Вертеп», «Жираф Монс» Харківського державного академічного театру ляльок ім. В. Афанасьєва, «Буря» Національного академічного українського драматичного театру ім. Марії Заньковецької, «Медея» Івано-Франківського національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка; Олегу Криштопі – за документальний роман «Радіо «Афродіта»; Ігорю Мацієвському – за мистецький проєкт «Народжені у вогні»; Павлу Острікову – за фільм «Ти – космос»; Валерію Сахаруку – за культурно-мистецький проєкт «30×30. Сучасне українське мистецтво»; Юлії Ткач – за медіапроект «За крок до Перемоги», мистецькі цикли «Постаті», «Зустріч епох», концертні програми та фондові записи 2020–2025 років; Сергію Тримбачу – за книгу «Іван Миколайчук. Містерії долі»; Юрію Щербаку – за книгу підсумків і пророцтв «Мертва пам'ять. Голоси і крики». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/124405/>

<https://interfax.com.ua/news/culture/1150314.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099761-stali-vidomi-lavreati-sevcenkivskoi-premii.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/shevchenkivska-premiya-2026-yuriy-shcherbak-pavlo-ostrikov-pavlo-belyanskiy-pashtet-vsi-laureati-50590277.html>

До дня народження Тараса Шевченка

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Києві відбудеться спецпоказ фільму, присвяченого Тарасу Шевченку. – Інф.

У Києві в кінотеатрі «Жовтень» 10 березня у межах Шевченківських днів відбудеться спеціальний ретроспективний показ фільму «Сон» (1964 рік) режисера Володимира Денисенка. Подію організують Київський

національний університет театру, кіно і телебачення ім. Івана Карпенка-Карого спільно з Multiplex. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099542-u-kievi-vidbudetsa-specpokaz-filmu-prisvacenogo-tarasu-sevcenku.html>

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Хмельницькому презентували нотне видання романсів Тараса Шевченка. – Інф.

У Хмельницькому обласному художньому музеї презентували нотне видання романсів Тараса Шевченка, музику до яких написав композитор Владислав Заремба, та представлено музикознавчий аналіз вибраних вокальних творів у супроводі фортепіано. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099567-u-hmelnickomu-prezentuvali-notne-vidanna-romansiv-tarasa-sevcenka.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. В Одесі відкриють цифрову виставку про Шевченка з AR і відеошоу. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 9 бер. В Одесі пройде виставка цифрового мистецтва «Шевченко як Open Source опору / спротиву». – Інф.

На Одеській кіностудії 28 березня відкриється виставка цифрового мистецтва «Шевченко як Open Source опору / спротиву», яка поєднає цифрову галерею, імерсивне відеошоу та доповнену реальність. Сучасні художники переосмислюють Тараса Шевченка мовою технологій. Окрема частина події – архівні кінопокази фільмів про Шевченка, створених українськими режисерами протягом останніх 100 років. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1150347.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099729-v-odesi-projde-vistavka-cifrovogo-mistectva-sevcenko-ak-open-source-oporusprotivu.html>

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. Шевченка і дослідження його спадщини, привезені з Канади. – Інф.

У Музеї національно-визвольної боротьби Тернопільщини відкрили виставку «Шевченкіана: рідкісні видання з бібліотечних фондів Українського національного об'єднання – філія Торонто», присвячену 212-й річниці від дня народження Тараса Шевченка. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099750-u-ternopoli-prezentuvali-ridkisni-vidanna-tvoriv-sevcenka-i-doslidzenna-jogo-spadsini-privezeni-z-kanadi.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. У київському архіві показали документ про народження Тараса Шевченка. – Інф.

У Центральному державному історичному архіві України в Києві зберігається один із ключових документів, пов'язаних із життям Тараса Шевченка – це метричний запис про народження поета. Цей документ директор Центрального державного історичного архіву України у Києві Ярослав Файзулін показав керівниці відділу «Культура» агентства «Інтерфакс-Україна»

Ользі Левкун. Йдеться про запис, зроблений у метричній книзі церкви Іоанна Богослова села Моринці Звенигородського повіту Київської губернії. У ньому зафіксовано народження майбутнього поета 25 лютого 1814 року (9 березня за новим стилем). Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1150203.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. «Шевченко мобілізує»: у Києві відбудеться історично-мистецький діалог про образ Кобзаря у часи боротьби. – Інф.

Історично-мистецький захід «Шевченко мобілізує» відбудеться 10 березня в Інформаційно-виставковому центрі Національного музею Революції Гідності. Подія присвячена ролі постаті Тараса Шевченка у формуванні української ідентичності, історичної пам'яті та боротьбі за свободу. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1150225.html>

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. В Івано-Франківську відбулась прем'єра опери «Катерина» за мотивами поеми Шевченка. – Інф.

В Івано-Франківській обласній філармонії відбулась прем'єра опери «Катерина» за мотивами поеми Тараса Шевченка до 212-ї річниці від дня його народження. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099727-v-ivanofrankivsku-vidbulas-premera-operi-katerina-za-motivami-poemi-sevcenka.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 9 бер. У Києві вшанували пам'ять пророка і поета Тараса Шевченка. – Скотнікова О.

Докладно: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/124387/>

Театр

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Театрі Заньковецької у Львові відбулася прем'єра вистави «Балада про украдене щастя». – Інф.

У Національному академічному українському драматичному театрі ім. Марії Заньковецької відбулася прем'єра вистави «Балада про украдене щастя» режисера Івана Уривського. Постановка пропонує сучасне прочитання одного з найвідоміших творів української драматургії. Вистава вирізняється лаконічною формою та високою концентрацією смислів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099579-u-teatri-zankoveckoi-u-lvovi-vidbulasa-premera-vistavi-balada-pro-ukradene-sasta.html>

Укрінформ. – 2026. – 7 бер. Луганський український театр, тричі релокований, дивує київських глядачів. – Самченко В.

У розлогій статті – розповідь про Луганський обласний академічний український музично-драматичний театр, який передислокувався минулого літа в Київ. До цього кілька років після початку повномасштабної російської агресії працювали під одним дахом із Сумським національним академічним театром драми та музичної комедії ім. Михайла Щепкіна. А у 2014-му театр

перемістився до Сіверськодонецька. Укрінформ говорить із директором – художнім керівником театру Олександром Гришковим і головним режисером Владиславом Писаревим, а також акторками Наталією Карчковою, Тетяною Мерзляковою й Анастасією Адначевою-Пономаренко про те, яким репертуаром луганці заохочують київських глядачів та як загалом тричі релокованому закладу живеться у столиці. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099088-luganskij-ukrainskij-teatr-trici-relokovaniy-divue-kiivskih-gladaciv.html>

Музика

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. Leléka презентувала оновлену версію пісні для Євробачення. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. LELÉKA презентувала оновлену версію пісні, з якою виступить у Відні. – Інф.

Співачка Leléka, яка представлятиме Україну на Євробаченні 2026 у Відні, офіційно оприлюднила конкурсну версію пісні «Ridnym». Відео опубліковане на офіційному ютуб-каналі Євробачення. Оновлену версію підсилено ще більш насиченим звучанням бандури у виконанні музиканта Ярослава Джуся. Наразі Leléka готується до виступу на Євробаченні 2026. Представниця України відвідає три європейські музичні події, серед яких два промоконцерти: Eurovision in Concert в Амстердамі 11 квітня та London Eurovision Party 19 квітня Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099548-leleka-prezentovala-onovlenu-versiu-pisni-dla-evrobacenna.html>

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. На Майдані відбувся симфонічний Концерт стійкості. – Інф.

Акцію провів камерний оркестр «Київ Класик» у вестибюлі станції метро «Майдан Незалежності». Концерт відбувся у четверту річницю першої такої ініціативи артистів, які зверталися до вільного світу на початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Як нагадав ініціатор акції диригент оркестру «Київ Класик», народний артист України та артист ЮНЕСКО в ім'я миру Герман Макаренко, чотири роки тому музиканти оркестру вийшли на Майдан Незалежності, щоб привернути увагу світу до російської агресії та підтримати заклик Президента закрити небо над Україною. Музиканти вийшли тим же складом, що й чотири роки тому. Нині камерний оркестр «Київ Класик» налічує 22 музиканти, і це менше половини від його повного симфонічного складу через обставини війни. Музиканти виконали для перехожих і пасажирів столичного метро класичні твори українських композиторів та «Ой у лузі червона калина», який називають Гімном незламності українців. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099673-na-majdani-vidbuvsja-simfonicnij-koncert-stijkosti.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. Фільм Чернова «2000 метрів до

Андріївки» отримав дві престижні нагороди у США. – Інф.; Віледж Україна. – 2026. – 9 бер. Мстислав Чернов отримав премію Гільдії сценаристів Америки за стрічку «2000 метрів до Андріївки». – Джанов Д.

Документальний фільм режисера та журналіста Мстислава Чернова «2000 метрів до Андріївки» здобув дві нагороди у США – премію Гільдії сценаристів Америки (Writers Guild Awards) та нагороду Американського товариства кінооператорів (ASC Awards). «Для мене велика честь отримати ці нагороди. Цей фільм – про людей, які борються за свою землю і свободу», – зазначив Мстислав Чернов під час отримання відзнаки. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1150346.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/371783-film-mstislava-chernova-laquo-2000-metriv-do-andriyivki-raquo-vidznachili-za-stsenariy-ta-operatorsku-robotu>

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Стамбулі восени пройде I міжнародний Кримський кінофестиваль. – Інф.

I Міжнародний Кримський кінофестиваль, який відбудеться 16–20 вересня цього року у Стамбулі, розпочав прийом заявок для участі у конкурсній програмі. Подати свої роботи кінематографісти з різних країн можуть до 1 травня. До участі приймаються фільми, присвячені Криму або кримським татарам, а подати заявку можна через офіційний сайт фестивалю. Переможців визначатимуть у трьох категоріях: короткометражні фільми тривалістю до 35 хвилин; документальні фільми тривалістю до 70 хвилин; анімаційні або створені з використанням штучного інтелекту стрічки тривалістю до 10 хвилин. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099590-u-stambuli-voseni-projde-i-miznarodnij-krimskij-kinofestival.html>

Література

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. В Україні вийде збірка мілітарного горору «Птахи у пільмі». – Інф.

У видавництві «Білка» вийде збірка мілітарного горору «Птахи у пільмі», до якої увійдуть вісім оповідань письменників-військових. Книжку готують у взаємодії з «Бабаєм» – проектом, присвяченим темному мистецтву (горору, трилеру, нуару, дарк-фентезі та містиці). Збірка включає «Мурашині гнізда» Валерія Пузика, «Ні про що не питаєте в Аліси» Сергія Мартинюка, «Повнобарв» Павла Дерев'янка, «Позиція «Монах» Дімки Ужасного, «Межа» Федора Рудого, «У темряві» Ольги Брильової, «Кілзона» Геннадія Каца, «Незвані» Євгена Ліра. Упорядником збірки став прозаїк, літературний критик, чинний військовослужбовець Дімка Ужасний; обкладинку створив письменник, художник, режисер і військовослужбовець Валерій Пузик; ілюстрації намалювала ілюстраторка, художниця платформи «Бабай» Ірина Гуріна. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099718-v-ukraini-vijde-zbirka-militarnogo-gororu-ptahi-u-pitmi.html>

Віледж Україна. – 2026. – 9 бер. 10 книжок березня. – Буряк В.

Серед найочікуваніших книжок місяця – «Чудова робота» Девіда Лоджа (видавництво «Вавилонська бібліотека», переклад Тетяни Некряч); «Мері Джейн» Джессіки Ані Блау (видавництво «Ще одну сторінку», переклад Еліни Чуби); «Чистий колір» Шейли Геті (видавництво «Грушка», переклад Остапа Гладкого); «На краю розуму» Мирослава Крлежі (видавництво «Брустури», переклад Володимира Янцура); «На захід із жирафами» Лінди Рутледж (видавництво «Лабораторія», переклад Анастасії Цимбал) «Ще одне життя. Історії про поранення та їх прийняття» Софії Середи (Stretovych) та ін. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/books-of-the-month/371813-10-knizhok-bereznya>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 9 бер. У 2025 році в Україні продали понад 5 тисяч російських книжок: чому нікого не оштрафували. – Наріжна В.

У 2025 році в Україні зафіксували понад 5 тисяч спроб продажу російських та білоруських книжок. Більшість таких видань пропонували на популярних інтернет-платформах, повідомив Державний комітет телебачення і радіомовлення України (Держкомтелерадіо). Майже 4 тисячі книжок з РФ та Білорусі намагалися продати на платформах Prom та Rozetka. Ще близько 1,5 тисячі видань пропонували на інших онлайн-ресурсах. За даними Держкомтелерадіо, порушники отримували лише попередження. Відповідно до Закону України «Про видавничу справу», ввезення та розповсюдження книжкової продукції з Росії та Білорусі без спеціального дозволу заборонене. Однак у 2025 році Держкомтелерадіо не мало юридичних інструментів для застосування санкцій до порушників. Наразі в Україні готують постанову, яка має розширити повноваження регулятора, і після її ухвалення Держкомтелерадіо зможе накладати штрафи та вилучати заборонені книжки з продажу. За інформацією відомства, серед виявлених видань майже не було пропагандистської літератури. Переважно йдеться про художні жанри, нонфікшн та дитячу літературу. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-2025-rotsi-v-ukrajini-prodali-ponad-5-tisjach-rosijskikh-knizhok-chomu-nikoho-ne-oshtrafuvali.html>

Музейна справа

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 9 бер. Музей мистецтв Кіровоградщини отримав унікальні старообрядницькі реліквії: фото. – Наріжна В.

Київські митники передали до музейної колекції старообрядницькі культурні цінності, які намагалися незаконно вивезти з України. Йдеться про металеву ікону XIX ст. та кіотний хрест XVIII–XX ст. Раніше ці предмети вилучили під час спроб їх пересилання за кордон у міжнародних поштових відправленнях, повідомили на офіційному сайті ДМС. Культурні цінності передали КЗ «Музей мистецтв Кіровоградської обласної ради». Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/muzej-mistetstv-kirovohradshchini-otrimav-unikalni-starobrjadnitski-relikviji-foto.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Мукачеві виявили залишки палацу Телегді XVI століття. – Інф.

У Мукачеві, ймовірно, виявили залишки середньовічного палацу Телегді, розташовані у мікрорайоні Підгоряно, яким вони володіли на межі XV–XVI ст. Наразі на цьому місці – підвали солодовні найстарішої у країні пивоварні. Про це повідомив ініціатор пошуку палацу Телегді в Мукачеві, громадський діяч Віктор Стинич. Наразі ці підвали не мають охоронного статусу, хоча на території заводу є табличка, яка вказує на те, що це пам'ятка архітектури 1728 року. Команда ентузіастів домовляється зі спеціалістами та іншими науковцями про дослідження цих мурів та підтвердження знахідки. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099615-u-mukacevi-viavili-zaliski-palacu-telegdi-xvi-stolitta.html>

Віледж Україна. – 2026. – 9 бер. Активісти оцифрували «останній» дерев'яний водяний млин Київщини, щоб реставрувати його. – Джанов Д.

Активісти з ГО «Україна Інкогніта» оцифрували «останній» дерев'яний водяний млин Київщини, щоб реставрувати його, повідомив засновник організації Роман Маленков. Млин 1810 року розташований у селі Семенівка Обухівської громади. Там провели дослідження й подали картку нововідкритого об'єкта в Департамент культури та туризму КОДА. Пізніше планують зробити 3D-копію й обмірні креслення млина. Це стане основою для проекту реставрації. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/371779-aktivisti-otsifruvali-laquo-ostanniy-raquo-derev-yaniy-vodyaniy-mlin-kiyivschini-schob-restavruvati-yogo>

Релігія

Вечірній Київ. – 2026. – 9 бер. Ближні печери у лаврі відкриті для вірян: Епіфаній уперше звершив молитву за Україну в храмі над печерами. – Скотнікова О.

Ближні печери у Свято-Успенській Києво-Печерській лаврі відкрили для відвідувачів ще 25 лютого, після того як вони були закриті з серпня 2023-го, у минулі вихідні у печерах було особливо багато вірян. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/124365/>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Ботсвані встановили перший в Африці пам'ятник Тарасу Шевченку. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 бер. У Ботсвані встановили перший в Африці пам'ятник Тарасу Шевченку. – Інф.

В Університеті Ботсвани за участі керівництва, викладачів, студентів, іноземного дипкорпусу, української громади та журналістів відбулося урочисте відкриття першого в Африці пам'ятника Тарасу Шевченку. Про це міністр закордонних справ України Андрій Сибіга повідомив у Фейсбуці. Монумент створений з ботсванської бронзи скульптором Франсуа Котеце. Під час церемонії декан гуманітарного факультету Тапело Отлохетсве зачитав власний переклад «Заповіту» національною мовою Ботсвани – сетсвана. У світі встановлено 1384 пам'ятники Кобзарю, з яких 128 – у 35-ти країнах світу. Тепер до них доєдналася перша держава Африки – Ботсвана. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4099770-u-botsvani-vstanovili-persij-v-africi-pamatnik-tarasu-sevcenku.html>

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. Дипломати та діаспора відзначили Шевченківські дні у Празі. – Інф.

Українська громада в Празі, працівники посольства України в Чехії вшанували пам'ять Тараса Шевченка, поклавши квіти Кобзареві, який стала символом боротьби за свободу та гідність українського народу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4099745-diplomati-ta-diaspora-vidznacili-sevcenkivski-dni-u-prazi.html>

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. Українська громада в Угорщині вшанувала пам'ять Тараса Шевченка. – Інф.

У містах Угорщини відбулася серія урочистих заходів до Шевченкових днів «На своїй землі – Надія живе». Головним гостем програми став народний ансамбль бального танцю «Світанок» із Кропивницького, який презентував українське мистецтво в Ниредьгазі, Будапешті та Кечкеметі. Традиційні Шевченківські дні організовано за ініціативи парламентської представниці української національності в Державних зборах Угорщини Ліліани Грекси та Державного самоврядування української національності Угорщини. На концертах були присутні дипломати, представники української діаспори, діячі культури та угорські друзі України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4099686-ukrainska-gromada-v-ugorsini-vsanuvala-pamat-tarasa-sevcenka.html>

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Парижі провели шевченківське театральне дійство до дня народження Кобзаря. – Інф.

8 березня в українській церкві святого Володимира Великого в Парижі відбулося вшанування пам'яті Тараса Шевченка до 212-ї річниці з дня його народження. Про це йдеться на фейсбук-сторінці Українського культурного центру у Франції (Centre Culturel d'Ukraine en France). Шевченківське театральне дійство відбулося з ініціативи Союзу українок у Франції, за участю Українського хору, Української школи та молодіжних організацій при церкві

святого Володимира. У заході взяли участь посол України у Франції Вадим Омельченко, українська громада та представники посольства. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4099638-u-parizi-proveli-sevcenkivske-teatralne-dijstvo-do-dna-narodzenna-kobzara.html>

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Варшаві громада та дипломати вшанували пам'ять Кобзаря. – Інф.

У столиці Польщі 9 березня вшанували пам'ять Тараса Шевченка у 212-ту річницю від дня його народження. Участь у заході взяли, зокрема глава МЗС Андрій Сибіга, українські дипломати, учні українських шкіл польської столиці, представники української громади. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4099630-u-varsavi-gromada-ta-diplomati-vsanuvali-pamat-kobzara.html>

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. Слово Кобзаря у Стамбулі: українська громада вшанувала пам'ять Шевченка літературним вечором. – Інф.

У турецькому Стамбулі відбувся урочистий літературний вечір «Слово Кобзаря», присвячений вшануванню творчої спадщини та національного подвигу Тараса Шевченка. Захід об'єднав дипломатів, митців та представників української діаспори. Програма вечора була насичена літературними, вокальними та хореографічними композиціями за мотивами творів великого поета. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4099515-slovo-kobzara-u-stambuli-ukrainska-gromada-vsanuvala-pamat-sevcenka-literaturnim-vecorom.html>

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Пекіні відзначили 212-ту річницю від дня народження Тараса Шевченка. – Інф.

У столиці Китаю 8 березня до 212-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка українська громада та дипломати посольства України в КНР разом із китайськими друзями вшанували пам'ять Великого Кобзаря. Урочистий захід відбувся на території пекінського музею мистецтв Цзіньтай у столичному парку Чаоян, де встановлено погруддя українському Пророку. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4099489-u-pekini-vidznacili-212tu-ricnicu-vid-dna-narodzenna-tarasa-sevcenka.html>

Міжнародне співробітництво

Вечірній Київ. – 2026. – 9 бер. Вистава «Лимони» та нова опера від Opera Areta: у Києві представили культурні проєкти, які підтримав Goethe-Institut. – Катаєва М.

Від початку повномасштабного вторгнення Goethe-Institut в Україні надає підтримку культурних та освітнім інституціям, робота яких у 2022-му році опинилася під загрозою, була зупинена або обмежена. Спочатку культурний інститут заснував Стабілізаційний фонд, за допомогою якого Goethe-Institut в Україні надавав підтримку українським культурним проєктам, чие фінансування було під загрозою внаслідок повномасштабного вторгнення у

2022 році. На його базі виник Фонд стійкості / Resilience Fund – проєкт Goethe-Institut в Україні, реалізований за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини та спрямований на довгострокове посилення спроможності культурних та освітніх інституцій, які зареєстровані та здійснюють свою діяльність в Україні. Як підкреслив директор Goethe-Institut в Україні Фабіан Мюльталер, місією інституту є не лише розширення культурних зв'язків, а й допомога культурному сектору України. Так, у 2022–2023 роках Стабілізаційний фонд виділив близько 2,5 млн євро на підтримку культурної інфраструктури нашої країни та надав допомогу понад 130 культурним установам. У 2024–2025 роках на підтримку культурних установ виділили близько 250 тисяч євро. За останні чотири роки 128 партнерів з всієї України реалізували свої проєкти за підтримки Стабілізаційного фонду та Фонду Стійкості. Серед них – ініціативи у сфері музики, театру, візуального мистецтва, фотографії, культурної спадщини, кіно тощо. Одним з проєктів, втілених у 2025 році, стала вистава «Лимони», прем'єра якої відбулася у січні 2026 року. Її режисером та драматургом виступив ветеран, актор, режисер, продюсер, співзасновник Театру ветеранів Максим Девізорів. Композитор та співзасновник Opera Aperta Ілля Розумейко працює над постановкою нової опери «MÖDRANIHT. Songs of Winter War», яку 10 травня першими зможуть побачити глядачі в столичному МЦКМ, в межах KĬ.Fest. Вона стане заключною частиною «екологічної трилогії» Opera Aperta, розпочатої створенням археологічної опери Chornobyldorf у 2020 році та GAIA-24. Директорка харківського театру «Нафта» Тетяна Голубова розповіла про підтриманий освітній проєкт: взимку вони провели серію лекцій з експертками з різних сфер культури та креативних індустрій. Goethe-Institut анонсував новий Open Call на 2026 рік. У його межах фінансування у розмірі до 10 тисяч євро мають змогу отримати українські культурні організації у сферах театру, танцю, кіно, музики, літератури, візуального мистецтва, перформансу, архітектури, бібліотечної справи, медіа та музеїв. Проєкти мають стосуватися створення нових мистецьких продуктів у контексті сучасного українського суспільства, культурного обміну через спільні проєкти та партнерства, оцифрування колекцій мистецтва культурних організацій або об'єктів культурної спадщини. Також це можуть бути заходи з структурної підтримки, такі як навчання, цифровий розвиток, розбудова мереж та безпечних просторів або проєкти у рамках фестивальної діяльності. Заявки приймаються до 23 березня, а їх реалізація має бути завершена не пізніше 31 липня 2026 року. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/124389/>

Укрінформ. – 2026. – 9 бер. У Франції презентували виставку українського митця, представника Паризької школи Олекси Грищенка. – Інф.

У французькому місті Кань-сюр-Мер у замку-музеї Грімальді розпочала роботу ретроспективна виставка українського живописця, відомого колориста Олекси (Алексіса) Грищенка. Експозиція стала однією з центральних подій Українського культурного сезону у Франції «Подорож в Україну». Виставку відкрили мер міста Луї Негр і надзвичайний і повноважний посол України у

Франції Вадим Омельченко. Експозиція об'єднала близько 50 робіт майстра з фондів Національного художнього музею України (НАМУ), французьких державних музеїв та приватних колекцій Мішеля Льєвра й Орисі Вірсти. Проєкт реалізовано спільними зусиллями Українського інституту у Франції, Institut Français, замку-музею Грімальді та Франко-української асоціації на півдні Франції (AFUCA) під патронатом почесної консулки України в Ніцці Ірини Подиряко-Бурдель. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4099506-u-francii-prezentuvali-vistavku-ukrainskogo-mitca-predstavnika-parizkoi-skoli-oleksi-grisenka.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm